

BOGANMELDELSE

Stol aldrig på et fotografi

Tidsskriftet "Filter – for Fotografi" stiller skarpt på fotografiets rolle i et samfund, hvor dokumentation og manipulation mødes

Af Lars Pryds
pryds@mac.com

Fotografiet har i næsten 200 år været omfattet af høj troværdighed – et foto viser jo virkeligheden, som den er. Men med den eksplosive fremkomst af kunstig intelligens, især fotorealistiske AI-genererede billeder, kan det være svært at se forskel på sandt og iscenesat.

Dét grænseland handler "Filter #8: Photography Post-Truth" om. Titlen er hentet i 2016, hvor Oxford Dictionary kårede "post-truth" til årets ord – og hvor bl.a. nyvalgte præsident Donald Trump skød en æra

med fake news i gang. I den indledende artikel kredser lektor i fotojournalistik Lewis Bush (UK) om den voksende mistillid til fotojournalistikken, historisk og (især) efter fremkomsten af generativ AI. Tyske Rolf Sachse ser tilbage på nazisternes brug af billeder i propagandaøjemed. Selv før AI blev foto betragtet som et vigtig redskab til at påvirke masserne.

AI og virkeligheden

Filter's ærinde er ikke at pege fingre af magthavere, der omgås sandheden lem-fældigt. Til gengæld undersøges i flere artikler, hvordan fotografiet og nye teknikker bruges i kunstneriske

sammenhænge, men også hvordan AI påvirker samfundet og vores holdning til virkeligheden.

Den tyske fotograf Boris Eldagsen vandt fx en højt estimeret fotokonkurrence – og nægtede at modtage prisen med henvisning til, at billedet var kunstigt skabt. Sony Awards, der havde udskrevet konkurrencen, nægtede til gengæld at have en holdning til, om et AI-billede er at sidestille med et fotografi.

Flotte kunstnerportfolios

En række billedkunstnere præsenteres, bl.a. Astrid Kruse Jensen (DK), hvis drømmeagtige fotografier er

stærkt eksperimenterende. Catalanske Joan Fontcuberta har skabt sit eget univers i en blanding af dokumentarfilm, arkivmateriale og AI-genererede koraller.

Den finske billedkunstner Laura Rautjoki viser værket "The Image of a Woman", en forrygende billedserie, hvor hun med inspiration i traditionel finsk portrætfotografi ved hjælp af AI-værktøjer skaber billeder, der umiddelbart fremstår realistiske, men med små indbyggede forstyrrelser, der umuligt kan lade sig gøre i virkeligheden.

"Filter #8 – Photography Post-Truth" er et vigtigt indlæg i diskussionen om foto-

grafiets rolle i samspil med kunstig intelligens. Redaktionen kalder udgivelsen for et fototidsskrift i bogformat, og med 132 sider, et væld af flotte illustrationer samt et stramt og markant design har det absolut blivende værdi som et aktuelt tidsbillede.

Filter for Fotografi kan købes på filterforfotogra-

fi.net, hvor der også findes en oversigt over forhandlere i Danmark og Tyskland.

"Filter #8 – Photography Post-Truth"
Red.: Camilla Kragelund
132 sider, 22 x 27 cm
rigt illustreret.
185 kr. + 35 kr. i porto
www.filterforfotografi.net